

ZÁPIS: IGLO Implementation WG: monitorovací rámec implementace Misí EU

Datum:	11. dubna 2024
Zapsal/a:	Michaela Hnízdilová, senior konzultantka pro výzkum

Monitorovací rámec Misí EU

1

Dle 11. dubna proběhlo setkání pracovní skupiny IGLO Implementation, na kterém bylo představena práce expertní skupiny Evropské komise na podporu monitorování Misí Horizontu Evropa a jejich nedávno [publikovaná zpráva](#) (*Commission Expert Group to support the monitoring of EU Missions – Final Report of the EG*). V úvodu prezentace byla představena expertní pracovní skupina a její cíle. Expertní skupinu zřídilo GŘ RTD a jejím cílem je vytvořit metodiku pro sledování Misí EU a jejich synergií s dalším financováním (*mimo program Horizont Evropa*) na úrovni EU, národní a regionální úrovni členských států a to tak, aby bylo dosaženo cílů Misí EU. Metodika má také umožnit pokrýt evaluaci pokroku Misí EU při plnění jejich hlavních cílů a zároveň monitorovat podpůrná opatření, která byla implementována v rámci podpory Misí EU, jako jsou například politické intervence nebo zapojení koncových uživatelů.

Dále byla představena tzv. „workflow“ při přípravě metodiky, která se skládá z následujících postupů: 1. formulace konceptu, 2. intervenční logika (harmonizace napříč 5 Misemi EU), 3. definování analýzy, 4. definice 4 klíčových pilířů (analýza akcí vedoucích k dosažení cílů Misí EU), 5. konzultace se zúčastněnými stranami (k validaci intervenční logiky a 4 pilířů), 6. vývoj ukazatelů (identifikace zdrojů a strategií shromažďování dat), 7. průzkum na úrovni ČS/AS, 8. závěry (hlavní zjištění a doporučení expertní skupiny). Identifikovány 4 klíčové pilíře, které byly validovány prostřednictvím konzultací se zapojenými stakeholdery a členskými státy a asociovanými zeměmi k programu Horizont Evropa, pokrývají problematiku tvorby a využití znalostí, zapojení zainteresovaných stran či realizaci a procesy v různých fázích jednotlivých Misí. Podle přednášející bylo obtížné sjednotit metodiku v rámci monitorovacího procesu, protože každá mise funguje odlišně. Další výzvou bylo pracovat se synergiemi s jinými zdroji financování mimo program Horizont Evropa, které zahrnují i institucionální procesy na úrovni členských států.

V rámci publikované zprávy došlo k následujícím závěrům. Většina zemí EU a mnoho regionů se snaží zavádět různé mechanismy pro začlenění Misí EU do svých politických iniciativ. Finanční příspěvky z jiných zdrojů financování na výsledky Misí EU dosud nemají předpokládaný synergický efekt. V souvislosti s členskými státy a asociovanými zeměmi chybí vertikální a horizontální koordinace pro sdružování a využívání finančních prostředků z veřejných a soukromých zdrojů, které by přispěly k dosažení cílů Misí EU. Důvodem tohoto zjištění je, že prostředky financování ze strukturálních fondů EU, zejména z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Nástroje pro oživení a odolnost, byly ve většině případů alokovány před zahájením současných pěti Misí EU. Dále byly představeny výsledky konzultace s členskými státy a přidruženými zeměmi. Jednotný politický přístup napříč pěti misemi EU již uplatňují Španělsko, Rakousko, Turecko, Německo, Estonsko a Norsko. Plánují jej zavést Nizozemsko, Portugalsko, Česká republika a Moldavsko. V tomto kontextu bylo také zmíněno, že některé státy se nemohly do konzultace zapojit, protože jejich vnitrostátní procesy související s misemi EU nebyly dostatečně rozpracované, a proto nemohly odpovědět na otázky ve specializovaném průzkumu.

V rámci dalšího indikátoru, který sleduje pokrok Misí EU při dosahování jejich cílů, bylo zjištěno, že Mise EU značně pokročily v souladu s konkrétními modely každé Mise. V oblasti aktivit a podpory mimo prostředí Horizontu Evropa jsou však národní aktéři stále ve fázi nastavování a hledání vhodných rolí a přístupů. Dále bylo zjištěno, že existuje několik osvědčených postupů týkajících se přístupů k řízení na podporu Misí EU na národní a regionální úrovni. Několik zemí již na národní úrovni rozvíjí koordinovaný přístup k řízení napříč Misemi, zatímco jiné země budují decentralizovanější modely. V případech, kdy

byly cíle Misí úzce propojeny s již existujícími evropskými a národními strategiemi a kdy se zavádění Misí EU překrývalo s cykly plánování národní politiky, došlo k lepší integraci Misí EU do vnitrostátních systémů a procesů. Zapojení občanů a zúčastněných stran nad rámec tradičních postupů jako součást tvorby politik a implementace projektů financovaných z Horizontu Evropa a dalších programů bylo dosud poměrně omezené. Tento aspekt Misí EU může vyžadovat další rozpracování a konceptualizaci. Zpráva také navrhuje řadu doporučení, která jsou rozdělena mezi čtyři hlavní pilíře.

Q: *Kde vidíte nejnaléhavější oblasti v rámci jednotlivých doporučení?*

A: *Dle mého názoru se jedná hlavně o diseminaci informací o Misích EU na úrovni členských států, správná a dostatečná komunikace je zásadní. To představuje první krok. Druhým krokem je zavedení holistického přístupu a třetím krokem je identifikace a následné využití správných nástrojů. Ve zprávě naleznete příklady dobré praxe z Rumunska a Švédska, doporučuji se na ně podívat.*

Q: *Každá z Misí by měla obsahovat i výzkumné aktivity, některé Mise však tento aspekt momentálně nenaplnují. Jak vidíte přístup k Misím do budoucna, protože je zde možnost se přeorientovat a zaměřit se více na výzkum.*

A: *Můj osobní názor je, že rámcové programy EU pro výzkum a inovace nejsou tím nejvhodnějším nástrojem pro financování Misí, kromě Mise Rakovina, která vyžaduje značnou částí výzkumných aktivit. Proto by Mise Rakovina měla zůstat součástí FP10.*

